

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd/ Zoom

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 30 Medi 2020

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/6568>

292

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Addysg

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 14.20

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiwn 5 gan y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Ni ddewiswyd unrhyw Gwestiynau Amserol.

4 Datganiadau 90 eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.27

Gwnaeth **Mike Hedges** ddatganiad am: Canser y Fron – Gwisgwch binc.

Gwnaeth **Elin Jones** ddatganiad am: Penblwydd Radio Bronglais yng Ngheredigion yn 50.

Yn unol â Rheol Sefydlog 12.18, am 15.30 cafodd y cyfarfod ei atal dros dro gan y Cadeirydd.

5 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon: Effaith Covid-19, a'r modd y mae'n cael ei reoli, ar iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru

Dechreuodd yr eitem am 15.40

NDM7401 [Dai Lloyd \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod Senedd Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon ar ei Ymchwiliad i effaith Covid-19, a'r modd y mae'n cael ei reoli, ar iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 8 Gorffennaf 2020.

Nodyn: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 8 Medi 2020.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

6 Dadl Aelod o dan Rheol Sefydlog 11.21 (iv) Incwm Sylfaenol Cyffredinol

Dechreuodd yr eitem am 16.27

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

NDM7384 [Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi:

a) y niwed y mae tlodi'n ei wneud i gyfleoedd bywyd ac nad yw gwaith bellach yn llwybr gwarantedig allan o dlodi;

b) bod y pandemig wedi gorfodi mwy o bobl i mewn i dlodi gyda niferoedd cynyddol o breswylwyr yn gorfod troi at gymorth elusennol fel banciau bwyd;

- c) yr oedd twf y DU, hyd yn oed cyn y pandemig, yn wael a'n bod yn wynebu'r her gynyddol o awtomeiddio, sy'n gosod niferoedd cynyddol o swyddi mewn perygl;
- d) bod incwm sylfaenol cyffredinol yn rhoi mwy o reolaeth i bobl dros eu bywydau, yn lleddfu tlodi ac, yn ogystal, yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd meddwl;
- e) y byddai incwm sylfaenol cyffredinol yn creu swyddi ac yn annog pobl i fanteisio ar gyfleoedd hyfforddi;
- f) bod incwm sylfaenol cyffredinol yn rhoi'r lle i bobl gymryd mwy o ran yn eu cymuned a chefnogi eu cymdogion.

2. Yn galw ar Lywodraeth Cymru:

- a) i sefydlu treial incwm sylfaenol cyffredinol yng Nghymru;
- b) i lobïo Llywodraeth y DU am gyllid i sefydlu incwm sylfaenol cyffredinol ledled Cymru.

Cefnogwyr

[Adam Price](#)

[Alun Davies](#)

[Bethan Sayed](#)

[Dai Lloyd](#)

[Dawn Bowden](#)

[Helen Mary Jones](#)

[Huw Irranca-Davies](#)

[Jenny Rathbone](#)

[John Griffiths](#)

[Leanne Wood](#)

[Mick Antoniw](#)

[Mike Hedges](#)

[Rhianon Passmore](#)

[Siân Gwenllian](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
28	10	13	51

Derbyniwyd y cynnig.

Yn unol â Rheol Sefydlog 12.18, am 17.22 cafodd y cyfarfod ei atal dros dro gan y Cadeirydd.

7 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Gwerth am Arian i Drethdalwyr

Dechreuodd yr eitem am 17.34

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7404 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod rheoli arian trethdalwyr yn llwyddiannus yn dibynnu ar amcanion clir, llywodraethu da a gwaith craffu effeithiol.
2. Yn gresynu at y ffaith bod dros £1 biliwn wedi'i wastraffu gan Lywodraethau olynol Cymru ar bolisiau di-rym, prosiectau y cefnwyd arnynt a gorwario yn erbyn cyllidebau ers 2010.
3. Yn gresynu ymhellach at y ffaith y caniatawyd i bolisiau Cymreig a allai fod wedi bod yn rhai da edwino oherwydd diffyg cefnogaeth a phenderfyniadau a wnaed gan ganolbwyntio ar y tymor byr.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sefydlu swyddfa drawsadrannol sydd wrth wraidd y llywodraeth i sbarduno newid diwylliant, herio'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau bod gwerth am arian yn cael ei ddarparu i drethdalwyr.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
10	4	37	51

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod rheoli arian trethdalwyr yn llwyddiannus yn dibynnu ar amcanion clir, llywodraethu da a gwaith craffu effeithiol ac yn cydnabod bod economeg cyni yn cynnig gwerth gwael am arian.
2. Yn gresynu at y ffaith bod Llywodraeth y DU wedi tanariannu a / neu wedi rhwystro nifer o brosiectau, gwasanaethau a seilweithiau heb eu datganoli yng Nghymru, gan gynnwys ymchwil a datblygu, rheilffyrdd, cysylltiad band eang ac ynni'r llanw ers 2010.
3. Yn croesawu'r cynnydd a wnaed wrth gyflawni polisiau arloesol Llywodraeth Cymru sydd wedi'u cynllunio ar gyfer pobl Cymru, gan gynnwys: presgripsiynau am ddim, Twf Swyddi Cymru, system caniatâd tybiedig ar gyfer rhoi organau, un llwybr canser, y cynnig gofal plant, dyblu'r terfyn cyfalaf, Ysgolion yr 21ain Ganrif a'r Gronfa Cadernid Economaidd.
4. Yn galw ar Lywodraeth y DU i roi mwy o hyblygrwydd cyllidol i Lywodraeth Cymru er budd rheoli cyllidebau yn dda

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
27	0	24	51

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gan fod Gwelliant 1 wedi'i dderbyn, cafodd Gwelliannau 2 a 3 eu dad-ddethol

Gwelliant 4 [Neil McEvoy \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau gwerth am arian drwy:

a) cydnabod bod adnoddau cyhoeddus yn cael eu gwastraffu yn y trydydd sector preifat, drwy ddyblygu a rheoli pendrwm;

b) democrateiddio'r gwasanaethau a ddarperir drwy ailgyfeirio cyllid i lywodraeth leol yng Nghymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 4:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
6	0	45	51

Gwrthodwyd gwelliant 4.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7404 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod rheoli arian trethdalwyr yn llwyddiannus yn dibynnu ar amcanion clir, llywodraethu da a gwaith craffu effeithiol ac yn cydnabod bod economeg cyni yn cynnig gwerth gwael am arian.
2. Yn gresynu at y ffaith bod Llywodraeth y DU wedi tanariannu a / neu wedi rhwystro nifer o brosiectau, gwasanaethau a seilweithiau heb eu datganoli yng Nghymru, gan gynnwys ymchwil a datblygu, rheilffyrdd, cysylltiad band eang ac ynni'r llanw ers 2010.
3. Yn croesawu'r cynnydd a wnaed wrth gyflawni polisiâu arloesol Llywodraeth Cymru sydd wedi'u cynllunio ar gyfer pobl Cymru, gan gynnwys: presgripsiynau am ddim, Twf Swyddi Cymru, system caniatâd tybiedig ar gyfer rhoi organau, un llwybr canser, y

cynnig gofal plant, dyblu'r terfyn cyfalaf, Ysgolion yr 21ain Ganrif a'r Gronfa Cadernid Economaidd.

4. Yn galw ar Lywodraeth y DU i roi mwy o hyblygrwydd cyllidol i Lywodraeth Cymru er budd rheoli cyllidebau yn dda

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
27	0	24	51

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

8 Cyfnod Pleidleisio

Yn unol â Rheol Sefydlog 34.14D, am 18.32, cafodd y trafodion eu hatal dros dro er mwyn caniatáu egwyl technegol cyn y cyfnod pleidleisio.

Dechreuodd yr eitem 18.39

9 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.43

NDM7403 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Yr heriau a'r cyfleon i economi Môn: Cyfle i fwrw golwg eang ar economi Môn, yn cynnwys pryderon difrifol Brexit, yr heriau a'r cyfleon ym maes ynni, a sut i greu cynaliadwyedd cymunedol ac amgylcheddol wrth greu cyfleon economaidd newydd.

Daeth y cyfarfod i ben am 19.08

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 6 Hydref 2020